

en dit was hem dan ook reeds in zooverre gelukt dat hij in het aanbevelingsregister was opgenomen.

Batavia, hij had er reeds veel van gehoord te Harderwijk en aan boord, van onderofficieren die reeds eenmaal bij het Indische leger hadden gediend. Hij wist nu dat het geen menscheneters waren waaronder hij zou leven en dat, hoewel hij den omgang zou missen met burgers uit zijn eigen stand, de kameradschap onderling groot was en de cantine en enkele fatsoenlijke koffiehuisen gelegenheid genoeg gaven tot gezellig onderhoud en andere genoegens.

Dank zij zijn uitmuntend gedrag aan boord en de daaruit voortvloeiende getuigenissen van den detachements-commandant was hij weldra op de Kaderschool gekomen. Daarna had men hem tot sergeant bevorderd en hoewel een overplaatsing naar Midden-Java een gevolg daarvan was, had hij zich daarover niet te beklagen.

Hier, wellicht het schoonste gedeelte van dit wonderschoone land der tropen, kon hij de natuur bewonderen in al haar ontzaglijk rijke pracht. Wat waren in dien tijd zijn brieven opgewekt en wat kon hij veel vertellen van dat alles, waarover men zich in zijn „Heimath” geen of slechts een zeer zwakke voorstelling kon maken. Wat een vreugde was het voor hem, berichten te krijgen van huis en wat een goede berichten. Moeder had altijd volop werk en werd daarin trouw bijgestaan door Else, zijn oudste zuster die, schreef moeder onlangs achter aan haar laatsten brief, veel bewonderaars had, doch waarschijnlijk het oog had laten vallen op een knappen meubelmakersknecht, die van plan was het volgende jaar een eigen zaak te beginnen. 't Was nog een oude kennis van hem.

Wat zou dat aardig zijn.

Maar moeder wist nog niets zeker en sprak er ook maar niet met haar over, maar hield een oog in 't zeil.

En de kleine Mienchen ging nu reeds twee jaar naar school en Heinrich was nog steeds in de leer bij den smid, doch kreeg nu ook reeds loon, al was 't maar weinig. Ook het kleine winkeltje van garen, band, zeep enz. bracht wat op en als Zaterdagavond de rekening werd opgemaakt en Elsa het geld optelde — moeder kon dat niet goed meer, vooral niet zonder bril en Elsa had op school altijd bekend gestaan als „knap” — dan waren er altijd een paar marken winst, die bewaard werden en waarvoor moeder in November een half varken kocht.

En nu is het weer Kerstmis. Zouden ze thuis weder als vroeger zitten in de achterkamer, geschaard om den Kerstboom met de vele schitterende lichtjes? Zouden de kleine geschenken weder met gejuich worden begroet en ontvangen?..... Zouden ze ook aan hem denken?

Een traan welde in zijn oogen. Hij stond op en wandelde eenige malen de kleine doch nette kamer op en neêr, die hij op de post Lamreng in Atjeh bewoonde en wenschte zich terug, daar over den grooten Oceaen, die hem scheidde van al wat hem lief was. Nog twee jaar en zijn verbintenis zou geëindigd zijn. Wat verlangde hij daar nu naar. Hij hoopte nog voor dien